

ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οδηγίες προς Εκπαιδευτικούς

Σύμφωνα με την εγκύκλιο Φ1/6058/Δ2/15-01-2019 το **βαρόμετρο της δημοκρατικής και αξιοπρεπούς συνείδησης στο σχολείο** μπορεί να εφαρμοστεί τόσο κατά την έναρξη της Θεματικής Εβδομάδας, για την αποτύπωση των επικρατέστερων στάσεων, όσο και κατά τη λήξη της, για την αποτίμηση της επίδρασης που είχαν οι δράσεις και οι δραστηριότητές μας.

Το **βαρόμετρο** στη μεταφορική του χρήση είναι ένα εργαλείο που λειτουργεί **ως δείκτης των εξελίξεων** για μετρήσεις, εκτιμήσεις κάποιων μεγεθών (ΠΥΛΗ για την Ελληνική Γλώσσα).

Το **βαρόμετρο της δημοκρατικής και αξιοπρεπούς συνύπαρξης** έχει κατασκευαστεί βάσει:

(Α) των συστάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Παιδεία της Δημοκρατίας και των Δικαιωμάτων στο σχολείο, εκπαιδευτικό υλικό του οποίου θα βρείτε στην Ελληνική γλώσσα στην ιστοσελίδα της ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ: ΥΛΙΚΟ-ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ(<http://www.iep.edu.gr/el/thematiki-evdomada-category/646>)

(Β) των άρθρων της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

(Γ) των άρθρων της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Μπορεί να εφαρμοστεί είτε στην τάξη, σε έναν ανοικτό χώρο ή στην αυλή του σχολείου μας τόσο κατά την έναρξη της Θεματικής Εβδομάδας για την αποτύπωση τάσεων όσο και κατά τη λήξη της για την αποτίμηση του οφέλους από τη Θεματική Εβδομάδα. Για τούτο κρατάμε μετρήσεις τις οποίες θα συγκρίνουμε στο τέλος.

Οι μετρήσεις μπορούν να ληφθούν με όποιο τρόπο ταιριάζει στις ομάδες, μέσω ενός παιχνιδιού ή μέσω μιας ποσοτικής έρευνας. Για τη διοργάνωση των μετρήσεων λάβετε υπόψη ότι το σύνολο των ερωτημάτων στη μεγιστη βαθμολόγησή τους μας δίνουν τον αριθμό 99.

Τα αποτελέσματα μπορούν να οπτικοποιούνται για να βοηθήσουν τη συζήτηση. Για τον συντονισμό της συζήτησης μεταξύ των μαθητών και μαθητριών δείτε τις Οδηγίες στο Υλικό με τον τίτλο «Συνέλευση τάξης».

Οι δράσεις για την εφαρμογή και την αξιοποίηση του Βαρόμετρου διοργανώνονται **διαθεματικά και διεπιστημονικά**, περιλαμβάνουν εμπειρίες συνεργασίας, διαλόγου και συμμερισμού και αξιοποιούν πρακτικές δημοκρατικής συνύπαρξης, όπως ο διάλογος, ο προβληματισμός, η ανταλλαγή επιχειρημάτων κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής της έρευνας ή μετά τα αποτελέσματα.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες εμπλέκονται από την αρχή ως την ολοκλήρωση της δράσης στη δημοκρατική λήψη αποφάσεων αλλά και στις διαδικασίες συμμετοχής σε ψηφοφορία ως εξής:

Ανάθεση - εκλογή ρόλων όπως (α) πρόεδρος- συντονιστής που εκφωνεί τις ερωτήσεις και συντονίζει την ομάδα στην περίπτωση που η καταγραφή γίνεται συλλογικά, (β) καταμετρητές που καταγράφουν το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας σε κάθε ερώτημα

Το βαρόμετρο μπορεί να εφαρμοστεί τμηματικά ανά ενότητα. Περιλαμβάνει τέσσερις ενότητες.

Κρατήστε τις μετρήσεις του pre test, ώστε να τις συγκρίνετε με τις τελικές μετρήσεις που θα καταχωρηθούν σε ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο που θα αναρτηθεί στην πλατφόρμα της ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ πριν την ολοκλήρωση του διδακτικού έτους.

Για τη συζήτηση παραπεμπόμαστε στο υλικό των φορέων της βιβλιοθήκης.

Εναλλακτικές εφαρμογές

- Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μια μεζούρα κι ένα πiónι. Τοποθετήστε τις μεζούρες σας δίπλα δίπλα και κάθε φορά θα μετακινείτε 3, 2, 1 ή καμία θέση το πiónι σας.
- Μπορείτε να τυπώσετε το ερωτηματολόγιο και να συμπληρώσετε έναν αριθμό δίπλα από κάθε ερώτηση τις απαντήσεις καθέννας και καθεμιά ξεχωριστά –και ανώνυμα– και να μετρήσετε άθροισμα και μέσο όρο.
- Μπορείτε να ετοιμάσετε καρτελάκια με τις τέσσερις τιμές και σε κάθε ερώτηση να ρίχνετε ένα καρτελάκι μέσα στην κάλη και στο τέλος να αθροίσετε και να βγάλετε τον μέσο όρο της βαρομέτρησής σας.
- Μπορείτε να δημιουργήσετε μια εγκατάσταση με τέσσερα ταμπλό για τις τέσσερις τιμές και σε κάθε ταμπλό να τοποθετήσετε την ερώτηση που αντιστοιχεί, είτε ατομικά είτε με συλλογική απόφαση.
- Μπορείτε να κατασκευάσετε υγράμετρα και να ρίχνετε με μεζούρα ακριβείας 3, 2, 1 μεζούρα ανάλογα με την απάντησή σας.
- Μπορείτε να ζωγραφίσετε στην αυλή μια μεγάλη μεζούρα με 111 θέσεις. Τοποθετούμαστε όλοι και όλες στη μηδενική θέση και σε κάθε ερώτηση μετακινούμαστε τόσα βήματα όσα εκτιμούμε ότι είναι η απάντησή μας. Στο τέλος κάθε ερώτησης ή στο τέλος όλης της διαδικασίας βγάζουμε μέσους όρους και συμπεράσματα.
- Μπορείτε να μετατρέψετε το βαρόμετρο σε πλατφόρμα ηλεκτρονικής συμπλήρωσης, να το εφαρμόσετε σε όλη την τάξη, να οργανώσετε εκδηλώσεις γύρω από αυτό, να κάνετε τις δικές σας έρευνες.
- Μπορείτε να το προτείνετε στον σύλλογο γονέων ή σε έναν άλλο σύλλογο στο οποίο συμμετέχετε: απλά αντικαταστήστε τις λέξεις «σχολείο/τάξη» με τις ανάλογες. Μπορείτε μάλιστα να γίνετε οι συντονιστές/συντονίστριές τους.
- Μπορείτε να μετρήσετε πολλές φορές. **Κάθε φορά θα έχετε μια νέα αφορμή για συζήτηση.** Θυμηθείτε όμως ότι την πρώτη φορά που θα μετρήσετε πρέπει να είστε ειλικρινείς και να μην προσπαθήσετε να επηρεάσετε το αποτέλεσμα. Η πρώτη σας μέτρηση θα σας δείξει τι χρειάζεται να κάνετε στο σχολείο σας ή στην τάξη σας για να βελτιωθεί το δημοκρατικό κλίμα.
- Το βαρόμετρο είναι εργαλείο για προβληματισμό και συζήτηση. Αν μετρήσετε μια αρχική φορά και μια τελική, μετά τις δράσεις της δημοκρατικής συνύπαρξης και ανθρώπινων δικαιωμάτων, θα έχετε μια αποτίμηση των δράσεών σας.

Συμπερασματικά, η μονάδα μέτρησης μπορεί να οπτικοποιηθεί/να γίνει με ποικίλους τρόπους όπως είναι τα βήματα, τα ξυλάκια, οι θέσεις σε ένα μέτρο, οι μεζούρες σ' ένα γυάλινο δοχείο.

Οδηγίες προς τους μαθητές/τριες

1. Εξηγούμε τη δράση:

Με το Βαρόμετρο της δημοκρατικής και αξιοπρεπούς συνύπαρξης θα ανακαλύψουμε πόση βαρύτητα έχουν η δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα στην τάξη μας και στο σχολείο. Θα αποτιμήσουμε πόσο ασφαλής νιώθει ο καθένας και η καθεμία στο χώρο του σχολείου, πόσο σεβαστή είναι η αξιοπρέπειά μας, πόσο απολαμβάνουμε τα δικαιώματά μας, πόσο απολαμβάνουμε την αξία της προσωπικότητάς μας, της γνώμης μας, πόση συνεργασία υπάρχει, πόσο έντονο είναι το πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ μας.

Για τον λόγο αυτό, αφιερώστε χρόνο και μετρήστε τις τάσεις που επικρατούν, κατά προτίμηση με οπτικοποίηση.

Τινάξτε τα χέρια και τα πόδια, αποτινάξτε κάθε άλλη έγνοια. Φροντίστε να έχετε ένα ευχάριστο κλίμα μεταξύ σας. Φροντίστε να είστε όλοι και όλες παρόντες και παρούσες.

2. Προτείνουμε τις εναλλακτικές εφαρμογές και αποφασίζει η τάξη

3. Εξηγούμε τον κανόνα

Για κάθε ερώτηση απαντούμε ξεχωριστά:

ΤΡΙΑ ΒΗΜΑΤΑ, όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ, όταν είμαστε πολύ σίγουροι/ες ότι ισχύει, όταν συμφωνούμε τελείως, όταν γίνεται πολύ συχνά.

ΔΥΟ ΒΗΜΑΤΑ, όταν έχουμε αμφιβολίες, όταν δεν είμαστε σίγουροι ότι ισχύει ή ότι είναι ο κανόνας, όταν, δηλαδή, γίνεται μερικές φορές.

ΕΝΑ ΒΗΜΑ, όταν μάλλον δεν ισχύει, όταν μάλλον διαφωνούμε, όταν γίνεται σπάνια.

ΚΑΝΕΝΑ ΒΗΜΑ, όταν αγνοούμε τελείως την απάντηση, όταν δε γνωρίζουμε τίποτα για την ερώτηση.

ΕΝΑ ΒΗΜΑ ΠΙΣΩ, όταν ισχύει το ακριβώς αντίθετο, όταν δε γίνεται καθόλου.

Συγκεντρώνουμε το άθροισμα των βημάτων όλων των απαντήσεων από όλη την ομάδα μας και συζητούμε.